

Кривенкова Руслана Юріївна,
*кандидат наук з державного управління, доцент,
доцент кафедри туризму ДВНЗ «Ужгородський національний
університет», м. Ужгород*

Свалявчик Роберт,
*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності «Туризм та рекреація» ДВНЗ «Ужгородський
національний університет», м. Ужгород*

ТРАНСКОРДОННИЙ ТУРИЗМ МАЛАЙЗІЇ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Насамперед варто зазначити, що Малайзія є однією з провідних туристичних держав Південно-Східної Азії та відіграє важливу роль у розвитку транскордонного туризму в регіоні. Вигідне географічне розташування країни між Таїландом, Сінгапуром, Індонезією та Брунеєм створює сприятливі умови для активних транскордонних туристичних потоків між сусідніми державами.

Потрібно констатувати, що транскордонний туризм у Малайзії характеризується стабільними темпами зростання. Значна кількість туристів прибуває з країн Азії та Австралії, що зумовлено транспортною доступністю, спрощеною візовою політикою та розвиненою туристичною інфраструктурою. Для громадян України передбачено безвізовий режим терміном до 30 днів, що підвищує привабливість країни для короткострокових подорожей. Слід навести статистичні дані, за якими в 2025 р. Малайзія прийняла понад 47 млн туристів, випередивши Таїланд, до якого подорожували 33 млн [5].

Особливу роль у транскордонному туризмі Малайзії відіграють прикордонні регіони, зокрема Джохор-Бару, який є своєрідними «воротами» до Сінгапуру. Популярним напрямом залишається Півострівна Малайзія, зокрема столиця Куала-Лумпур, Пенанг, Малакка, що поєднують історію, культуру та можливості для міжнародного шопінгу [4]. Крім того, туристичним попитом

користуються штати Сабах та Саравак на острові Борнео, які пропонують незаймані тропічні ліси, дивовижні національні парки та пляжі світового рівня. Завдяки розгалуженій мережі авіарейсів між регіонами та сусідніми країнами, автобусних та залізничних маршрутів пересування туристів з усього світу є особливо зручним.

Важливо проаналізувати, що Малайзія є особливо цікавою для туристів завдяки поєднанню природних туристичних ресурсів та багатой культурної спадщини. Національні парки, тропічні ліси, острови Лангкаві, Тіоман, Реданг та Сіпадан формують основу екологічного й пригодницького туризму. Водночас мультикультурність Малайзії, мирне співіснування різних релігій і традицій створюють її унікальний туристичний імідж [3], а географічне положення Малайзії сприяє розвитку транскордонних подорожей, оскільки вона межує із Сінгапуром, Брунеєм, Таїландом та Індонезією.

Слід акцентувати увагу на тому аспекті, що економічне значення транскордонного туризму в Малайзії є великим, оскільки туристично-рекреаційна галузь забезпечує значні надходження до державного бюджету, створює робочі місця та стимулює розвиток малого й середнього бізнесу, насамперед у прикордонних районах [2]. Крім того, туризм та рекреація сприяють інвестиціям у розвиток інфраструктури Малайзії та підвищенню рівня життя населення.

Загалом малайзійці славляться своєю ввічливістю, дружелюбністю та гостинністю для туристів, що робить кожную туристичну подорож комфортною. Саме в Малайзії є природні дива для розвитку активного виду туризму: наприклад, національний парк Таман-Негара з найстарішими джунглями світу, Кінабалу з величними горами та Гунунг-Мулу з печерами для розвитку спелеотуризму. Острови Лангкаві, Тіоман, Реданг та Сіпадан відомі прекрасними пляжами та визнані одними з найкращих місць у світі для дайвінгу та снорклінгу [2]. Таким чином, Малайзія пропонує туристам з усього світу своєрідну комбінацію багатой культурної спадщини, дивовижних природних туристичних ресурсів та гостинності, що робить її ідеальним місцем для незабутніх подорожей.

Однак варто зазначити, що, разом з позитивними тенденціями, існують і певні виклики, зокрема перевантаження прикордонних пунктів Малайзії, екологічний тиск на природні туристичні ресурси; необхідність збереження культурної автентичності досліджуваної країни; нерівномірний розвиток регіонів. Також важливими є питання безпеки, контролю міграції та збереження культурної автентичності, а для сталого розвитку необхідне ефективне регіональне співробітництво та довгострокове планування.

Для забезпечення вказаного сталого розвитку транскордонного туризму важливими є екологічна відповідальність у Малайзії, впровадження інноваційних технологій у сфері управління туристичними потоками та регіональне співробітництво в межах АСЕАН, тобто Асоціації держав Південно-Східної Азії, яка була створена в 1967 р. для формування впливової політичної, економічної та культурної міждержавної співпраці, розвитку та стабільності Південно-Східної Азії [1]. На сучасному етапі до її складу входять 10 країн, у тому числі й Малайзія, яку називають «перлиною» цієї частини Азії.

Потрібно зазначити, що туристи знайомляться з традиціями, мовами, кухнею та релігіями різних країн на території Малайзії, тому вона як багатокультурна держава є зразковим прикладом мирного співіснування різних етнічних груп для розвитку етнічного туризму. Такі контакти зміцнюють взаєморозуміння, толерантність та міжнародні зв'язки між сусідніми країнами.

Отже, можна зробити висновки, що транскордонний туризм Малайзії є важливим чинником економічного зростання, культурного обміну та зміцнення міжнародних зв'язків у регіоні Південно-Східної Азії. Подальший розвиток цього напрямку сприятиме посиленню позицій Малайзії як одного з ключових туристичних центрів не тільки Азії, а й усього світу.

У майбутньому транскордонний туризм у Малайзії має великі перспективи зростання, оскільки розвиток цифрових технологій, спрощення прикордонних процедур та спільні туристичні ініціативи країн АСЕАН сприятимуть збільшенню туристичних потоків до

Малайзії. Також прикордонні міста Малайзії продовжуватимуть пропонувати туристам різні фестивалі, місцеву кухню та недорогі туристичні послуги, що робитиме їх більш привабливими для короткострокових туристичних поїздок.

Особливо сприяє розвитку транскордонного туризму в Малайзії її спрощена візова політика. Громадяни багатьох країн можуть в'їжджати без віз або отримувати дозвіл на короткострокове перебування. Це важливо для сусідніх держав, мешканці яких часто подорожують із туристичною або торгівельною метою, тому гнучкі прикордонні правила стимулюють часті поїздки та підвищують конкурентоспроможність Малайзії як туристичного напрямку. У межах транскордонного туризму в Малайзії активно розвиваються різні туристичні продукти: екологічні та медичні тури, культурні туристичні маршрути, шопінг-тури та інші, тому багато туристів поєднують відпочинок у Малайзії з відвідуванням сусідніх країн, створюючи багатонаціональні тури.

Література

1. ASEAN Tourism Strategic Plan 2016-2025. Association of Southeast Asian Nations (ASEAN). URL: <https://asean.org/> (дата звернення: 15.04.2026)
2. Department of Statistics Malaysia. Tourism Satellite Account and Visitor Arrivals Data. URL: <https://www.dosm.gov.my/> (дата звернення: 10.04.2026)
3. Henderson J. C. Tourism Development and Policy in Malaysia. *Asian Journal of Tourism Research*. 2019. URL: <https://www.sciencedirect.com/author/7402926449/joan-catherine-henderson> (дата звернення: 02.04.2026)
5. Tourism Malaysia. Official Portal of Malaysia Tourism. URL: <https://www.malaysia.travel/> (дата звернення: 25.03.2026)
6. UNWTO. International Tourism Highlights. World Tourism Organization. URL: <https://www.unwto.org/> (22.03.2026)